

Benämning av bakteriefynd i svarsrapporter från kliniska mikrobiologiska laboratorier i Sverige

Bakgrund: Sedan tidigare har behov av en nationell, enhetlig nomenklatur för hur bakteriefynd besvaras i kliniska prover från mikrobiologiska laboratorier identifierats. Flera faktorer har lyfts fram: A) Prover som analyseras vid olika laboratorier i landet ska kunna tolkas rätt av remittenten. B) Vårdpersonal ska känna igen bakterienamnen oavsett arbetsort i Sverige. C) Enhetlighet bör finnas i olika rapporteringssystem för att underlätta statistisk redovisning och forskning.

Referensgruppen för Klinisk bakteriologi har därför tagit fram ett förslag på hur fynd av streptokocker, stafylokocker och *Neisseria*-arter bör besvaras i svarsrapporter. Följande principer har legat till grund för arbetet:

- Bakteriens latinska namn utgör grundprincipen för hur svaret formuleras.
- Kliniskt viktiga fynd ska aldrig kunna missförstås. I de fall känt svenskt namn på bakterien förekommer kompletteras det latinska namnet med det svenska inom parentes, t.ex. *Streptococcus pneumoniae* (pneumokocker).
- Gruppbenämningar används i relevanta fall för att översätta komplicerad taxonomi till begripliga begrepp.
- Anpassning har gjorts till internationell nomenklatur.
- Förslaget ger förutsättningar för konsekvent artbenämning oberoende av metod för identifiering. I förslaget finns inkluderat benämningar att använda när differentiering mellan olika alternativ inte utförts.
- Eventuell antibiotikaresistens kopplas bort från artnamnet.
- För ökad tydlighet används inga förkortningar. Hänsyn har inte tagits till eventuella begränsningar i antal tillåtna tecken i lokala IT-system. Om kortversioner blir nödvändiga under en övergångsperiod får dessa utformas och anpassas efter lokala förutsättningar.
- Latinska namn skrivs med kursiv stil. Även här har ingen hänsyn tagits till eventuella begränsningar i lokala IT-system.

I tabellen på följande sidor ges i vänstra kolumnen exempel på hur olika arter kan besvaras enligt förslaget. Högra kolumnen innehåller kommentarer med förklaringar, exempel på arter som ingår, rekommendationer om kompletterande kommentarer samt i förekommande fall arter som bör ha uteslutits innan benämningen används. Arbetet planeras att fortsätta med ytterligare arter, vilket inte ingår i denna remiss. Eventuella synpunkter på detta förslag lämnas senast 28 november på separat excelfil till susann.skovbjerg@vgregion.se.

Föreningen för klinisk mikrobiologi, Referensgruppen för Klinisk bakteriologi, 2022-10-27

Annika Carlsson Wistedt
Överläkare och medicinskt ledningsansvarig
Klinisk mikrobiologi och vårdhygien
Länssjukhuset i Kalmar
Kalmar

Susann Skovbjerg
Universitetssjukhusöverläkare
Klinisk Mikrobiologi
Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Göteborg

Rekommenderad benämning i klinisk svarsrapport	Kommentar
<i>Streptococcus pneumoniae</i> (pneumokocker)	
<i>Streptococcus pyogenes</i> (grupp A-streptokocker)	
<i>Streptococcus agalactiae</i> (grupp B-streptokocker)	
<i>Streptococcus dysgalactiae</i> (grupp C/G-streptokocker)	<i>Streptococcus dysgalactiae</i> subsp. <i>equisimilis</i> (vanligast) eller subsp. <i>dysgalactiae</i> (ovanlig hos människa)
<i>Streptococcus dysgalactiae</i> (grupp C-streptokocker)	
<i>Streptococcus dysgalactiae</i> (grupp G-streptokocker)	
<i>Streptococcus equi</i> (grupp C-streptokocker)	<i>Streptococcus equi</i> subsp. <i>equi</i> eller <i>zooepidemicus</i>
<i>Streptococcus canis</i> (grupp G-streptokocker)	
Grupp C-streptokocker	Motsvarar vanligen <i>S. dysgalactiae</i> men kan även innefatta <i>S. equi</i>
Grupp G-streptokocker	Motsvarar vanligen <i>S. dysgalactiae</i> men kan även innefatta <i>S. canis</i>
Viridansstreptokocker	Inkluderar grupperna <i>anginosus</i> , <i>mitis</i> , <i>mutans</i> , <i>salivarius</i> . <i>Bovis/equinus</i> ingår inte men måste inte aktivt ha uteslutits. <i>Streptococcus pneumoniae</i> ska inte ingå.
<i>Streptococcus bovis/equinus</i> -gruppen	Inkluderar <i>S. alactolyticus</i> , <i>S. bovis</i> , <i>S. equinus</i> , <i>S. gallolyticus</i> , <i>S. infantarius</i> , <i>S. lutetiensis</i> , <i>S. pasteurianus</i> , <i>S. saccharolyticus</i>
<i>Streptococcus gallolyticus</i> (<i>bovis/equinus</i> -gruppen)	Exempel på rapportering om fullständig artbestämning har utförts. Rapportera enligt denna modell för samtliga arter inom gruppen. Gruppnamnet anges antingen direkt i namnet eller som separat kommentar (tillhör <i>bovis/equinus</i> -gruppen).
<i>Streptococcus anginosus</i> -gruppen	Inkluderar <i>S. anginosus</i> , <i>S. constellatus</i> , <i>S. intermedius</i>
<i>Streptococcus constellatus</i> (<i>anginosus</i> -gruppen)	Exempel på rapportering om fullständig artbestämning har utförts. Rapportera enligt denna modell för samtliga arter inom gruppen. Gruppnamnet anges antingen direkt i namnet eller som separat kommentar (tillhör <i>anginosus</i> -gruppen).
<i>Streptococcus mitis</i> -gruppen	<i>S. pneumoniae</i> tillhör <i>mitis</i> -gruppen taxonomiskt men ska EJ ingå när gruppnamn används. Inkluderar <i>S. australis</i> , <i>S. cristatus</i> , <i>S. dentisani</i> , <i>S. downii</i> , <i>S. gordonii</i> , <i>S. infantis</i> , <i>S. lactarius</i> , <i>S. massiliensis</i> , <i>S. mitis</i> , <i>S. oligofermentas</i> , <i>S. oralis</i> , <i>S. oricebi</i> , <i>S. orisratti</i> , <i>S. panodentis</i> , <i>S. parasanguinis</i> , <i>S. peroris</i> , <i>S. pseudopneumoniae</i> , <i>S. rubneri</i> , <i>S. sanguinis</i> , <i>S. sinensis</i> , <i>S. tigurinus</i> . <i>Sanguinis</i> -gruppen är en undergrupp till <i>mitis</i> -gruppen och innefattar arterna <i>S. sanguinis</i> , <i>S. parasanguinis</i> , <i>S. gordonii</i> .

<i>Streptococcus oralis</i> (mitis-gruppen)	Exempel på rapportering om fullständig artbestämning har utförts. Rapportera enligt denna modell för samtliga arter inom gruppen. Gruppnamnet anges antingen direkt i namnet eller som separat kommentar (tillhör mitis-gruppen).
<i>Streptococcus mutans</i> -gruppen	Inkluderar <i>S. criceti</i> , <i>S. downei</i> , <i>S. devriesei</i> , <i>S. ferus</i> , <i>S. macacae</i> , <i>S. massiliensis</i> , <i>S. mutans</i> , <i>S. rattii</i> , <i>S. hyovaginalis</i> , <i>S. sobrinus</i>
<i>Streptococcus sobrinus</i> (mutans-gruppen)	Exempel på rapportering om fullständig artbestämning har utförts. Rapportera enligt denna modell för samtliga arter inom gruppen. Gruppnamnet anges antingen direkt i namnet eller som separat kommentar (tillhör mutans-gruppen).
<i>Streptococcus salivarius</i> -gruppen	Inkluderar <i>S. alactolyticus</i> , <i>S. hyointestinalis</i> , <i>S. infantarius</i> , <i>S. salivarius</i> , <i>S. thermophilus</i> , <i>S. vestibularis</i>
<i>Streptococcus salivarius</i> (salivarius-gruppen)	Exempel på rapportering om fullständig artbestämning har utförts. Rapportera enligt denna modell för samtliga arter inom gruppen. Gruppnamnet anges antingen direkt i namnet eller som separat kommentar (tillhör salivarius-gruppen).
<i>Staphylococcus aureus</i>	<i>S. argenteus</i> behöver i allmänhet inte uteslutas. Om stammen är meticillin-resistent (dvs en MRSA) anges detta som separat kommentar.
<i>Staphylococcus argenteus</i>	Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.
<i>Staphylococcus pseudintermedius/intermedius</i>	<i>S. delphini</i> behöver i allmänhet inte uteslutas. Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.
<i>Staphylococcus intermedius</i>	Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.
<i>Staphylococcus pseudintermedius</i>	Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.
<i>Staphylococcus lugdunensis</i>	Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.
<i>Staphylococcus schleiferi</i>	Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.
<i>Staphylococcus saprophyticus</i>	
<i>Staphylococcus saccharolyticus</i>	Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas.
Koagulasnegativa stafyloocker	I urinvägar ska <i>S. saprophyticus</i> uteslutas
<i>Staphylococcus capitis</i> (koagulasnegativ stafylokokk)	Exempel på besvarning av artnamn för koagulasnegativ stafylokokk. Det ska alltid framgå att arten är en KNS enligt exemplet eller som separat kommentar. Förklarande kommentar om klinisk betydelse rekommenderas. Till gruppen KNS hör även

	<i>S. auricularis, S. caprae, S. cohnii, S. epidermidis, S. haemolyticus, S. hominis, S. pasteurii, S. pettenkoferi, S. sciuri, S. simulans, S. warneri, S. xylosum m. fl. arter.</i>
<i>Neisseria meningitidis</i> (meningokocker)	
<i>Neisseria gonorrhoeae</i> (gonokocker)	
<i>Neisseria weaveri</i>	
<i>Neisseria sicca</i>	<i>Om fullständig artbestämning utförts kan hela artnamnet anges.</i>
<i>Neisseria species</i>	<i>Meningokocker och gonokocker ska ha uteslutits</i>